



Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 19. decembra 2013 *

„Predlog za sprejetje predhodne odločbe — Državna pomoč — Pojem ‚državni ukrep ali ukrep iz državnih sredstev‘ — Električna energija, pridobljena iz energije vetra — Obveznost odkupa po višji ceni od tržne — Popolno nadomestilo — Prispevki, ki jih morajo plačati končni odjemalci električne energije“

V zadevi C-262/12,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Conseil d'État (Francija) z odločbo z dne 15. maja 2012, ki je prispela na Sodišče 29. maja 2012, v postopku

Assotiation Vent De Colère! Fédération nationale,

Alain Bruguier,

Jean-Pierre Le Gorgeu,

Marie-Christine Piot,

Eric Errec,

Didier Wirth,

Daniel Steinbach,

Sabine Servan-Schreiber,

Philippe Rusch,

Pierre Recher,

Jean-Louis Moret,

Didier Jocteur Monrozier

proti

Ministre de l'Écologie, du Développement durable, des Transports et du Logement,

Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie,

* Jezik postopka: francoščina.

ob udeležbi

Syndicat des énergies renouvelables,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, J. L. da Cruz Vilaça (poročevalec), G. Arestis, J.-C. Bonichot in A. Arabadžiev, sodniki,

generalni pravobranilec: N. Jääskinen,

sodni tajnik: V. Tourrès, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 24. aprila 2013,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Assotiation Vent De Colère! Fédération nationale A. Marlange in M. Le Berre, odvetnika,
- za le Syndicat des énergies renouvelables F. Thiriez in T. Lyon-Caen, odvetnika,
- za francosko vlado G. de Bergues, J. Gstalter in J. Rossi, agenti,
- za grško vlado I. Pouli in K. Boskovits, agenta,
- za Evropsko komisijo T. Maxian Rusche, E. Gippini Fournier, K. Herrmann in P. Němečková, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 11. julija 2013

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 87(1) ES, ki je postal člen 107(1) PDEU.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru tožbe, ki so jo združenje Assotiation Vent De Colère! Fédération nationale in enajst fizičnih oseb vložili zoper odloka Ministre de l'Écologie, de l'Énergie, du Développement durable et de l'Aménagement du territoire (minister za ekologijo, energijo, trajnostni razvoj in prostorsko načrtovanje) ter Ministre de l'Économie, de l'Industrie et de l'Emploi (minister za gospodarstvo, industrijo in zaposlovanje) z dne 17. novembra 2008 o pogojih za odkup električne energije, proizvedene v napravah, ki izkoriščajo mehansko energijo vetra (JORF z dne 13. decembra 2008, str. 19032), in z dne 23. decembra 2008 o dopolnitvi odloka z dne 17. novembra 2008 (JORF z dne 28. decembra 2008, str. 20310, v nadaljevanju: sporna odloka).

Pravni okvir

Francosko pravo

- 3 Člen 5 zakona št. 2000-108 z dne 10. februarja 2000 o posodobitvi in razvoju javne službe za električno energijo (JORF z dne 11. februarja 2000, str. 2143), kakor je bil spremenjen z zakonom št. 2006-1537 z dne 7. decembra 2006 o energetskega sektorju (JORF z dne 8. decembra 2006, str. 18531, v nadaljevanju: zakon št. 2000-108), določa:

„I.– Stroški, ki jih je mogoče pripisati nalogam javne službe, ki so naložene operaterjem na področju električne energije, se v celoti nadomestijo. Ti stroški zajemajo:

a) Na področju proizvodnje električne energije:

1. Dodatne stroške, ki jih lahko povzroči izvajanje določb členov 8 in 10, v primerjavi s stroški, ki jih prihrani družba Électricité de France [SA (EDF) (v nadaljevanju: Électricité de France)], ali, odvisno od primera, stroški, ki jih prihranijo zadevni distributerji, ki niso bili nacionalizirani in so navedeni v členu 23 zakona št. 46-628 z dne 8. aprila 1946 [o nacionalizaciji električne energije in plina (JORF z dne 9. aprila 1946, str. 2651)]. Prihranjeni stroški se izračunajo glede na tržno ceno električne energije ali – pri distributerjih, ki niso bili nacionalizirani – glede na tarife za prenos iz člena 4 in sorazmerno z delom električne energije, odkupljene po teh tarifah, v njihovi celotni oskrbi, brez količin, odkupljenih na podlagi zgoraj navedenih členov 8 in 10. Enake vrednosti prihranjenih stroškov se uporabljajo kot referenčne vrednosti za določitev dodatnih stroškov, ki se nadomestijo, kadar zadevne naprave upravlja družba Electricité de France ali distributer, ki ni bil nacionaliziran. Če je predmet pogodb odkup električne energije, ki jo proizvede naprava, nameščena na območju, ki ni povezano z metropolitanskim celinskim omrežjem, se dodatni stroški izračunajo glede na delež, ki ustreza proizvodnji po reguliranih tarifah za prodajo električne energije;

[...]

Ti stroški se izračunajo na podlagi ustreznih računovodskih izkazov operaterjev, ki jih nosijo. Ti računovodski izkazi, pripravljeni v skladu s pravili, ki jih določi Commission de régulation de l'énergie (komisija za regulacijo energije), se revidirajo na stroške operaterjev, ki te stroške nosijo prek svojega revizorja, režijski obrati pa prek svojega javnega računovodje. [...] Minister, pristojen za energijo, določi znesek stroškov na podlagi predloga, ki ga vsako leto pripravi Commission de régulation de l'énergie.

Nadomestilo teh stroškov operaterjem, ki jih nosijo, se zagotovi s prispevki, ki jih plačujejo končni odjemalci električne energije na nacionalnem ozemlju.

Znesek zgoraj navedenih prispevkov se izračuna sorazmerno glede na količino porabljene električne energije. [...]

Znesek prispevka na odjemno mesto, ki ga morajo plačati končni odjemalci iz prvega pododstavka člena 22(I) ne sme preseči 500.000 EUR. Enak najvišji znesek se uporablja za prispevek, ki ga morajo plačati podjetja iz drugega pododstavka člena 22(I) za električno energijo za vleko, porabljeno na nacionalnem ozemlju, in za prispevek, ki ga morajo plačati podjetja iz četrtega pododstavka člena 22(II) za električno energijo, porabljeno nižje v dobavni verigi od dobavnih mest za električno energijo v električno medsebojno povezanem omrežju.

Znesek prispevka, ki se uporabi za vsako kilovatno uro, se izračuna tako, da prispevki krijejo vse stroške iz pododstavkov (a) in (b) ter stroške upravljanja, nastale Caisse des dépôts et consignations (javni zavod za dolgoročne naložbe), navedeni v nadaljevanju, in proračun nacionalnega varuha za energijo. Minister, pristojen za energijo, določi ta znesek na predlog Commission de régulation de l'énergie, ki ga ta vloži vsako leto. Znesek letnega prispevka, določen za neko leto, se uporablja za naslednja leta, če za zadevno leto ne začne veljati nov odlok.

[...]

Prispevke zadevnih končnih odjemalcev, ki so uveljavljali pravice, priznane s členom 22(III), in so priključeni na javno prenosno omrežje ali javno distribucijsko omrežje, pobira operater, zadolžen za upravljanje omrežja, na katero so ti odjemalci priključeni, v obliki dodatne dajatve poleg tarif za uporabo omrežij. [...] Dejansko pobrani prispevki se izplačajo operaterjem, ki nosijo stroške javne službe, prek Caisse des dépôts et consignations.

[...] Caisse des dépôts et consignations štirikrat na leto operaterjem, ki nosijo stroške iz točk 1. in 2. pododstavkov (a) in (b), izplača zbrane zneske. Nacionalnemu varuhu za energijo izplača znesek v višini njegovega proračuna 1. januarja vsako leto.

Caisse des dépôts et consignations te različne transakcije opravlja prek posebnega računa. Stroške upravljanja tega zavoda vsako leto določita ministra, pristojna za gospodarstvo in energijo.

Commission de régulation de l'énergie brez poseganja v uporabo sankcij iz člena 41 v primeru neplačila ali nezadostnega plačila prispevka v roku dveh mesecev od dne njegove zapadlosti naslovi opomin skupaj s kaznijo za prepozno plačilo v višini 10 % zneska dolgovanega prispevka.

[...]

Če znesek zbranih prispevkov ne ustreza ugotovljenemu znesku letnih stroškov, se naslednje leto opravi popravek prek stroškov, dolgovanih za to leto. Če se med letom ne poberejo dolgovani zneski, se dodajo znesku stroškov za naslednje leto.

Commission de régulation de l'énergie vsako leto v letnem poročilu oceni delovanje sistema v zvezi s stroški javne službe za električno energijo iz odstavka I.

[...]

III.– V primeru neplačevanja prispevkov, določenih v odstavku I, [...] zavezancu za plačilo minister, pristojen za energijo, izreče upravno sankcijo pod pogoji iz člena 41 tega zakona.

IV.– Odloki Conseil d'État določijo podrobna pravila za uporabo tega člena.“

4 Člen 10 zakona št. 2000-108 določa:

„Razen če gre za nujnost ohranitve dobrega delovanja omrežij, morajo družba Electricité de France ter v okviru njihovega pravnega namena in če so naprave za proizvodnjo priključene na javna distribucijska omrežja, ki jih upravljajo, distributerji, ki niso bili nacionalizirani in so navedeni v členu 23 zgoraj navedenega zakona št. 46-628 z dne 8. aprila 1946, če to zahtevajo zainteresirani proizvajalci, skleniti pogodbo o odkupu električne energije, ki jo na nacionalnem ozemlju proizvedejo:

[...]

2. naprave za izkoriščanje obnovljivih virov energije, razen tistih, ki izkoriščajo mehansko energijo vetra in so nameščene na območjih, medsebojno povezanih z metropolitanskim celinskim omrežjem, ali naprave, ki uporabljajo zmogljive tehnike z vidika energetske učinkovitosti, kot je soproizvodnja. Odločba Conseil d'État določa omejitve nameščenih zmogljivosti proizvodnih naprav, za katere lahko velja obveznost odkupa. Te omejitve, ki ne morejo presegati 12 megavatov, se določijo za vsako kategorijo naprave, ki je lahko upravičena do obveznosti odkupa na proizvodnem mestu. [...]

[...]

3. naprave za proizvodnjo električne energije, ki izkoriščajo mehansko energijo vetra in so nameščene na območju razvoja vetrne energije, ki je določeno v skladu s pravili iz člena 10-1;

[...] Odlok določa obveznosti, ki zavezujejo proizvajalce, ki so upravičeni do obveznosti odkupa, in pogoje, pod katerimi ministra, pristojna za gospodarstvo in energijo, potem ko Commission de régulation de l'énergie poda mnenje, določita pogoje za odkup tako proizvedene električne energije. Razen v primeru ohranitve pogodb o obveznosti odkupa, ki so veljale na dan objave zakona št. 2004-803 z dne 9. avgusta 2004 o javni službi električne energije in plina ter podjetjih za električno energijo in plin, so lahko naprave, ki so upravičene do obveznosti odkupa na podlagi tega člena ali člena 50 tega zakona, le enkrat upravičene do pogodbe o obveznosti odkupa.

Morebitni dodatni stroški naprav za proizvodnjo električne energije, ki jih upravlja družba Électricité de France ali zgoraj navedeni distributerji, ki niso bili nacionalizirani in spadajo na področje uporabe tega člena, se nadomestijo pod pogoji iz člena 5(I).

[...]

Morebitni dodatni stroški, ki iz tega izvirajo, se nadomestijo pod pogoji iz člena 5(I).

[...]“

- 5 Člen 8, točka 2, odloka št. 2001-410 z dne 10. maja 2001 o pogojih za odkup električne energije, ki jo proizvedejo proizvajalci, ki so upravičeni do obveznosti odkupa (JORF z dne 12. maja 2001, str. 7543), kakor je bil spremenjen, določa:

„Odloki ministrov, pristojnih za gospodarstvo in energijo, sprejeti po opredelitvi Conseil supérieur de l'électricité et du gaz (visoki svet za električno energijo in plin) in Commission de régulation de l'électricité, določajo pogoje za odkup električne energije, ki jo proizvedejo naprave, upravičene do obveznosti odkupa iz člena 10 zakona z dne 10. februarja 2000 [...] Ti pogoji za odkup med drugim določajo:

[...]

2. tarife za odkup električne energije“.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 6 Ministre de l'Écologie, de l'Énergie, du Développement durable et de l'Aménagement du territoire in Ministre de l'Économie, de l'Industrie et de l'Emploi sta s spornima odlokoma določila pogoje za odkup električne energije, ki jo proizvedejo naprave, ki izkoriščajo mehansko energijo vetra.
- 7 Zoper ta odloka je nato pri Conseil d'État ničnostno tožbo vložilo združenje Association Vent de Colère! Fédération nationale in enajst drugih tožečih strank.

- 8 Te tožeče stranke so zlasti trdile, da navedena odloka pomenita državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.
- 9 Odkup električne energije, proizvedene v napravah, ki izkoriščajo mehansko energijo vetra, po ceni, ki je višja od tržne vrednosti, je po navedbah predložitvenega sodišča prednost, ki lahko škodi trgovini med državami članicami in vpliva na konkurenco.
- 10 Conseil d'État v zvezi z merilom državnega ukrepa ali ukrepa iz državnih sredstev opozarja, da je v odločbi z dne 21. maja 2003 uporabilo sodbo z dne 13. marca 2001 v zadevi PreussenElektra (C-379/98, Recueil, str. I-2099), tako da je razsodilo, da je bil finančni strošek obveznosti odkupa pri napravah, ki izkoriščajo mehansko energijo vetra, razdeljen med določeno število podjetij, ne da bi javna sredstva neposredno ali posredno prispevala k financiranju pomoči, in tako menilo, da tedaj veljavni mehanizem odkupa električne energije, proizvedene v napravah, ki izkoriščajo mehansko energijo vetra, ni pomenil državne pomoči v smislu člena 87(1) ES.
- 11 Vendar je bil ta mehanizem spremenjen z zakonom št. 2003-8 z dne 3. januarja 2003 o trgih plina in električne energije ter javni službi za energijo (JORF z dne 4. januarja 2003, str. 265). Prej so se namreč dodatni stroški, ki so izvirali iz obveznosti odkupa, ki je zavezovala družbo Électricité de France in distributerje, ki niso bili nacionalizirani, nadomestili v celoti iz sklada javne službe za proizvodnjo električne energije, financiranega iz prispevkov proizvajalcev, dobaviteljev in distributerjev, navedenih v zakonu. Odslej se ti dodatni stroški nadomestijo iz prispevkov končnih odjemalcev električne energije na nacionalnem ozemlju, katerih znesek se izračuna sorazmerno glede na količino porabljene električne energije, določi pa ga minister, pristojen za energijo, na predlog Commission de régulation de l'énergie.
- 12 Conseil d'État poudarja tudi, da je Sodišče v sodbi z dne 17. julija 2008 v zadevi Essent Netwerk Noord in drugi (C-206/06, ZOdl., str. I-5497) najprej pojasnilo, da v zadevi, v kateri je bila izdana zgoraj navedena sodba PreussenElektra, država članica zadevnih podjetij ni pooblastila za upravljanje državnih sredstev, in nato razsodilo, da je treba financiranje iz dodatnega stroška, ki ga je država naložila odjemalcem električne energije in ki pomeni dajatev, pri čemer sredstva poleg tega ostanejo pod nadzorom države članice, šteti kot ukrep države iz državnih sredstev.
- 13 V teh okoliščinah je Conseil d'État prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba ob upoštevanju spremembe načina financiranja popolnega nadomestila za dodatne stroške, naložene družbi Électricité de France in distributerjem, ki niso bili nacionalizirani in so navedeni v členu 23 zakona št. 46-628 [...], zaradi obveznosti odkupa električne energije, proizvedene z napravami, ki izkoriščajo mehansko energijo vetra, po ceni, ki je višja od tržne cene te električne energije, ki izhaja iz zakona št. 2003-8 [...], ta mehanizem odslej šteti za državni ukrep ali ukrep iz državnih sredstev v smislu in za uporabo določb člena [107 PDEU]?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 14 Predložitveno sodišče z vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba mehanizem popolnega nadomestila dodatnih stroškov, naloženih podjetjem zaradi obveznosti odkupa električne energije, pridobljene iz energije vetra, po višji ceni od tržne, ki ga financirajo končni odjemalci in kakršen je ta iz zakona št. 2000-108, šteti za državni ukrep ali ukrep iz državnih sredstev v smislu člena 107(1) PDEU.
- 15 Najprej je treba pojasniti, da čeprav opredelitev državnih pomoči iz člena 107(1) PDEU vključuje izpolnjevanje štirih pogojev, in sicer, da gre za državni ukrep ali ukrep iz državnih sredstev, da ta ukrep lahko prizadene trgovino med državami članicami, da svojemu upravičencu omogoča selektivno prednost in da izkrivlja konkurenco ali grozi, da jo bo izkrivljal (glej v tem smislu sodbi z dne

17. marca 1993 v združenih zadevah Sloman Neptun, C-72/91 in C-73/91, Recueil, str. I-887, točka 18, in z dne 30. maja 2013 v zadevi Doux Élevage in Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, točka 25), se to vprašanje nanaša zgolj na prvega od teh pogojev.

- 16 Da bi se lahko prednosti opredelile kot pomoči v smislu člena 107(1) PDEU, morajo biti dodeljene neposredno ali posredno iz državnih sredstev in mogoče jih mora biti pripisati državi (glej sodbo z dne 16. maja 2002 v zadevi Francija proti Komisiji, C-482/99, Recueil, str. I-4397, točka 24 in zgoraj navedeno sodbo Doux Élevage in Coopérative agricole UKL-ARREE, točka 27).
- 17 Prvič, glede pogoja možnosti pripisa ukrepa je treba preizkusiti, ali je treba šteti, da so javni organi sodelovali pri sprejetju tega ukrepa (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Francija proti Komisiji, točka 52).
- 18 Glede tega je treba ugotoviti, da je bil zadevni mehanizem nadomestila v postopku v glavni stvari uveden z zakonom št. 2000-108 in zato je treba šteti, da ga je mogoče pripisati državi.
- 19 Drugič, glede pogoja, da je ugodnost dodeljena neposredno ali posredno iz državnih sredstev, je treba opozoriti, da lahko ukrepi, ki ne vključujejo prenosa državnih sredstev, spadajo v pojem pomoči (glej v tem smislu sodbi z dne 15. marca 1994 v zadevi Banco Exterior de España, C-387/92, Recueil, str. I-877, točka 14, in z dne 19. maja 1999 v zadevi Italija proti Komisiji, C-6/97, Recueil, str. I-2981, točka 16).
- 20 Pojem ukrep iz državnih sredstev namreč poleg ugodnosti, ki jih dodeli država neposredno, vključuje tudi ugodnosti, ki se dodelijo prek javnega ali zasebnega subjekta, ki ga določi ali ustanovi ta država za upravljanje pomoči (glej v tem smislu zlasti sodbo z dne 22. marca 1977 v zadevi Steinike in Weinlig, 78/76, Recueil, str. 595, točka 21, ter zgoraj navedeni sodbi Sloman Neptun, točka 19 in Doux Élevage in Coopérative agricole UKL-ARREE, točka 26).
- 21 Sodišče je razsodilo tudi, da člen 107(1) PDEU zajema vsa denarna sredstva, ki jih javni organi dejansko lahko uporabijo za pomoč podjetjem, ne glede na to, ali spadajo ta sredstva trajno med državno premoženje. Zato, tudi če zneski, ki ustrezajo zadevnemu ukrepu, niso trajno v državni blagajni, dejstvo, da ostajajo stalno pod javnim nadzorom in torej na voljo pristojnim nacionalnim organom, zadostuje, da se jih opredeli kot državna sredstva (glej zgoraj navedene sodbe Francija proti Komisiji, točka 37, Essent Netwerk Noord in drugi, točka 70, in Doux Élevage in Coopérative agricole UKL-ARREE, točka 35).
- 22 Iz spisa, predloženega Sodišču, je razvidno, da se v zadevi iz postopka v glavni stvari zneski za nadomestitev dodatnih stroškov, ki izvirajo iz obveznosti odkupa, ki zavezuje podjetja, poberejo od vseh končnih odjemalcev električne energije na francoskem ozemlju in se zaupajo Caisse des dépôts et consignations.
- 23 V skladu s francosko ureditvijo, ki se uporabi v postopku v glavni stvari, znesek prispevka, ki ga mora plačati vsak končni odjemalec električne energije, vsako leto določi minister, pristojen za energijo, na predlog Commission de régulation de l'énergie. Če tak ministrski odlok ni sprejet, se znesek prispevka vsako leto avtomatično poveča.
- 24 Poleg tega člen 5 zakona št. 2000-108 uvaja upravno sankcijo, če odjemalec prispevka ne plača.
- 25 Razsojeno pa je že bilo, da je mogoče sredstva, ki se zbirajo z obveznimi prispevki, ki so predpisani z zakonodajo države članice, ter se upravljajo in razdeljujejo v skladu s to zakonodajo, šteti za državna sredstva v smislu člena 107(1) PDEU, tudi če jih upravljajo subjekti, ki so ločeni od javnih organov (glej v tem smislu sodbo z dne 2. julija 1974 v zadevi Italija proti Komisiji, 173/73, Recueil, str. 709, točka 35).

- 26 Nazadnje je bilo na obravnavi pojasnjeno, da je bilo z zakonom št. 2000-108 uvedeno načelo, da francoska država v celoti krije obveznost odkupa, kar jo zavezuje h kritju preteklih obveznosti in popolnemu kritju dodatnih stroškov, naloženih podjetjem, če znesek prispevkov, pobranih od končnih odjemalcev električne energije, ne bi zadostoval za kritje teh dodatnih stroškov.
- 27 Tako je iz točk 20, 25 in 26 te sodbe razvidno, da to, na kar se je francoska vlada sklicevala na obravnavi, in sicer, da podjetja, za katera velja obveznost odkupa, ohranijo prispevke, pobrane od končnih odjemalcev, dokler ti ne pokrijejo zneska njihovih dodatnih stroškov, tako da del sredstev ni prenesen prek računa Caisse des dépôts et consignations, ne zadostuje za izključitev obstoja ukrepa iz državnih sredstev.
- 28 Vsekakor je treba glede sredstev, ki so prenesena prek Caisse des dépôts et consignations, poudariti, da ta v skladu z zakonom št. 2000-108 zbrane zneske zbira na posebnem računu, nato pa jih izplača zadevnim operaterjem, s čimer deluje kot posrednik pri upravljanju teh sredstev.
- 29 Caisse des dépôts et consignations je pravna oseba javnega prava, ustanovljena z zakonom o finančah iz leta 1816. Njegovega generalnega direktorja, ki je izvršilni organ, imenuje predsednik republike v svetu ministrov (Conseil des ministres). Njegov nadzorni svet in posebne odbore, ki so v njem ustanovljeni, sestavljajo osebe, ki jih imenujejo Assemblée nationale in Sénat (spodnji in zgornji dom parlamenta) ter druge javne institucije. Nadzorni svet izmed svojih članov imenuje svojega predsednika. V praksi je ta član bodisi Assemblée nationale bodisi Sénat.
- 30 Ta javna organizacija, ki jo pooblasti francoska država, zagotavlja storitve upravnega, finančnega in računovodskega upravljanja za račun Commission de régulation de l'énergie, ki je neodvisni upravni organ, zadolžen za nadzor nad dobrim delovanjem trga električne energije in plina v Franciji. Caisse des dépôts et consignations ugotavlja tudi zamude in izostanke plačil končnih odjemalcev in o tem obvesti Commission de régulation de l'énergie.
- 31 Poleg tega lahko ta javni subjekt prispevke, pobrane od končnih odjemnikov, investira, pri čemer se prihodek iz teh naložb vsako leto odbije od zneska prispevkov, dolgovanih za naslednje leto.
- 32 Prav tako pri tej dejavnosti ne ustvarja dobička in njegovi stroški za upravljanje se financirajo s prispevki, ki jih plačajo končni odjemalci električne energije.
- 33 Zato je treba šteti, da navedeni zneski, ki jih tako upravlja Caisse des dépôts et consignations, ostajajo pod javnim nadzorom.
- 34 Na podlagi vseh teh elementov je mogoče to zadevo razlikovati od tiste, v kateri je bila izdana zgoraj navedena sodba PreussenElektra, v kateri je bilo razsojeno, da obveznosti zasebnih podjetij za oskrbo z električno energijo, da po fiksnih minimalnih cenah odkupujejo električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije, če to ne vključuje nobenega neposrednega ali posrednega prenosa državnih sredstev podjetjem, ki proizvajajo tovrstno električno energijo, ni mogoče šteti za ukrep iz državnih sredstev (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo PreussenElektra, točka 59).
- 35 Kot je namreč Sodišče že poudarilo v točki 74 zgoraj navedene sodbe Essent Netwerk Noord in drugi, v zadevi, v kateri je bila izdana zgoraj navedena sodba PreussenElektra, zadevna država članica zasebnih podjetij ni pooblastila za upravljanje državnih sredstev, ampak je ta podjetja zavezovala obveznost odkupa z lastnimi finančnimi sredstvi.
- 36 Zadevnih sredstev zato ni bilo mogoče šteti za državna sredstva, ker nikoli niso bila pod javnim nadzorom in ni obstajal noben mehanizem, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, ki bi ga uvedla in urejala država članica, ki bi bil namenjen nadomestitvi dodatnih stroškov, ki izvirajo iz te obveznosti odkupa, in s katerim bi država tem zasebnim operaterjem zagotavljala kritje navedenih dodatnih stroškov v celoti.

- 37 Člen 107(1) PDEU je zato treba razlagati tako, da pomeni mehanizem popolnega nadomestila dodatnih stroškov, naloženih podjetjem zaradi obveznosti odkupa električne energije, pridobljene iz energije vetra, po višji ceni od tržne, ki ga financirajo vsi končni odjemalci električne energije na nacionalnem ozemlju in kakršen je ta iz zakona št. 2000-108, ukrep iz državnih sredstev.

Časovna omejitev učinkov sodbe

- 38 Podredno, če bi Sodišče ugotovilo, da način financiranja, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, pomeni državni ukrep ali ukrep iz državnih sredstev, francoska vlada predlaga časovno omejitev učinkov sodbe, ki bo izdana.
- 39 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso razlaga posameznega pravila prava Unije, ki jo Sodišče poda pri izvrševanju pristojnosti na podlagi člena 267 PDEU, pojasnjuje in natančneje določa pomen in obseg tega pravila, kot se mora ali bi se moralo razumeti in uporabljati od začetka njegove veljavnosti. Iz tega je razvidno, da sodišče pravilo, za katero je podana taka razlaga, lahko uporabi – in ga tudi mora uporabiti – za pravna razmerja, nastala in oblikovana, preden je Sodišče odločilo o predlogu za razlago, če so tudi sicer izpolnjeni pogoji za predložitev spora o uporabi navedenega pravila pristojnemu sodišču (glej zlasti sodbe z dne 2. februarja 1988 v zadevi Blaizot in drugi, 24/86, Recueil, str. 379, točka 27; z dne 10. januarja 2006 v zadevi Skov in Bilka, C-402/03, ZOdl., str. I-199, točka 50, in z dne 21. marca 2013 v zadevi RWE Vertrieb, C-92/11, točka 58).
- 40 Sodišče sme možnost vseh zainteresiranih oseb, da bi se sklicevale na določbo, ki jo je razložilo, z namenom izpodbijanja pravnih razmerij, ki so nastala v dobri veri, omejiti le izjemoma, na podlagi splošnega načela pravne varnosti, ki je neločljivo povezano s pravnim redom Unije. Za določitev take omejitve morata biti izpolnjena bistvena pogoja, in sicer dobra vera zainteresiranih oseb in nevarnost resnih težav (glej zlasti zgoraj navedeni sodbi Skov in Bilka, točka 51, in RWE Vertrieb, točka 59).
- 41 Glede postopka v glavni stvari je treba opozoriti, prvič, glede pogoja dobre vere zainteresiranih oseb, da je francoska vlada morala vedeti za prepoved izvajanja ukrepa pomoči iz člena 108(3) PDEU in za pravne posledice neobvestitve o zadevnem ukrepu.
- 42 Drugič, glede zahteve v zvezi z nevarnostjo resnih težav je Sodišče poudarilo, da finančne posledice, ki bi lahko nastale za državo članico zaradi sodbe, izdane v postopku predhodnega odločanja, same po sebi niso nikoli utemeljevale časovne omejitve učinkov te sodbe (glej v tem smislu zlasti sodbo z dne 19. oktobra 1995 v zadevi Richardson, C-137/94, Recueil, str. I-3407, točka 37 in navedena sodna praksa).
- 43 V teh okoliščinah v tej zadevi ni ničesar, kar bi lahko upravičevalo odstop od načela, da učinki sodbe o razlagi segajo v čas začetka veljavnosti razlaganega pravila (glej sodbo z dne 13. februarja 1996 v združenih zadevah Bautiaa in Société française maritime, C-197/94 in C-252/94, Recueil, str. I-505, točka 49 in navedena sodna praksa).
- 44 Učinkov te sodbe zato časovno ni treba omejiti.

Stroški

- 45 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

Člen 107(1) PDEU je treba razlagati tako, da pomeni mehanizem popolnega nadomestila dodatnih stroškov, naloženih podjetjem zaradi obveznosti odkupa električne energije, pridobljene iz energije vetra, po višji ceni od tržne, ki ga financirajo vsi končni odjemalci električne energije na nacionalnem ozemlju in kakršen je ta iz zakona št. 2000-108 z dne 10. februarja 2000 o posodobitvi in razvoju javne službe za električno energijo, kakor je bil spremenjen z zakonom št. 2006-1537 z dne 7. decembra 2006 o energetskega sektorju, ukrep iz državnih sredstev.

Podpisi